

Sygn. I C 210/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Joanna Krzyżanowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Cichosz

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2016 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko (...) sp. z o.o. w L.

o zwolnienie od egzekucji

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 7. 217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt I C 210/15

UZASADNIENIE

Powódka – E. K. wniosła przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością pozew o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji. Na uzasadnienie wskazała, że sprzeciwia się zajęciu i prowadzeniu egzekucji z nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w S. przy ulicy (...). W kolejnym piśmie argumentowała, że zajęta nieruchomość nie stanowi majątku przedsiębiorstwa (...).

Pozwana – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wniosła o oddalenie powództwa. Argumentowała przy tym, że E. K. nie jest osobą trzecią w rozumieniu art. 841 § 1 kpc, a ponadto został przekroczony miesięczny termin do wniesienia powództwa w niniejszej sprawie. W kwestii braku legitymacji czynnej E. K. pozwana podniosła, że zgodnie z powołanym art. 841 § 1 kpc osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Zgodnie jednak z konsekwentną i jednolitą linią orzecniczą małżonka dłużnika, na którą sąd nadał klauzulę wykonalności (także z ograniczeniem jej odpowiedzialności do przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego) nie ma statusu osoby trzeciej w rozumieniu tego przepisu. W takim przypadku małżonka dłużnika nie jest już osobą trzecią lecz dłużnikiem, a zatem nie jest legitymowana do wytoczenia powództwa o zwolnienie zajętej rzeczy spod egzekucji. Pozwana powołała się przy tym na orzecznictwo Sądu Najwyższego – w tym wyrok z dnia 30 stycznia 2014 r. z którego wynika, że małżonkowi

dłużnika, przeciwko któremu nadana została klauzula wykonalności z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową nie przysługuje powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji. Co do drugiego z zarzutów pozwana podnosiła, że w myśl art. 841 § 3 kpc powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych. W niniejszej sprawie powódka dowiedziała się o zajęciu dnia 14 sierpnia 2013 r. a w dniu 21 sierpnia 2013 r. wniosła sprzeciw od czynności zajęcia nieruchomości przy ulicy (...) w S., który de facto był skargą na tę czynność Komornika Sądowego. Po uzupełnieniu braków formalnych skargi sąd postanowieniem z dnia 25 lipca 2014 r. oddalił skargę na czynność komornika i pozostawił komornikowi rozpoznanie wniosku o wyłączenie spod egzekucji tegoż składnika majątkowego jako organowi właściwemu do jej rozpoznania. Powódka powinna złożyć pozew o zwolnienie od egzekucji najpóźniej w dniu 14 września 2013 r. Powództwo zdaniem pozwanej nie zostało jednak wniesione w terminie, a powódka zmodyfikowała jedynie żądanie zawarte w skardze na czynności komornika, co zdaniem pozwanej było niedopuszczalne. Pozwana wskazała także, że do chwili obecnej pozew nie został w ogóle formalnie wniesiony, gdyż pisma doręczone pozwanej jako odpis pozwu zostały już rozpoznane przez Sąd Rejonowy w Słupsku postanowieniem z dnia 25 lipca 2014 r.

Dodatkowo pozwana podniosła także argumenty dotyczące meritum tj. odnoszące się do kwestii czy zajęta nieruchomość wchodzi w skład przedsiębiorstwa dłużnika I. K.. Wg pozwanej w sprzeczności z twierdzeniami powódki stoi fakt, że dłużnik pod adresem zajętego lokalu od wielu lat prowadzi działalność gospodarczą, wskazując adres ul. (...) w S. jako adres zakładu głównego prowadzonej działalności gospodarczej. Niekoniecznie musi istnieć w takim lokalu sklep czy inny punkt, w którym gromadzą się klienci, jednakże z pewnością znajduje się w nim biuro (siedziba) lub odbywają się rozmowy handlowe, a najpewniej również koszty związane z wydatkami ponoszonymi przez dłużnika są zaliczane przez niego w koszty prowadzonej działalności gospodarczej. Zdaniem pozwanej to czy nieruchomość przeznaczona jest pod prowadzenie działalności gospodarczej wynika wprost z zaświadczenia ewidencji działalności gospodarczej czy aktualnie z wydruku z (...). Podkreśliła przy tym, że wydruk z (...) jest istotnym dowodem w sprawie i ma kluczowe znaczenie dla jej rozstrzygnięcia z racji tego, że ujawnione są w nim miejsca prowadzonej działalności gospodarczej, a także adres dla doręczeń. Choćby na tej podstawie można uznać, że ów lokal wchodzi w skład przedsiębiorstwa (...). Pozwana powołała się także na treść orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie oddalającego wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności z ograniczeniem odpowiedzialności do przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnej objętego wspólnością ustawową z wyszczególnieniem lokalu należącego do dłużników przy ulicy (...) w S.. W uzasadnieniu SO w Warszawie wskazał, że brak sprecyzowania nie może stanowić podstawy do wydania po raz drugi tytułu wykonawczego przeciwko tej samej osobie. Uznał także, że można przyjąć iż ogólny zwrot „z ograniczeniem jej odpowiedzialności do przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków” oznacza, że w skład tego przedsiębiorstwa wchodzi również nieruchomość położona w S. przy ulicy (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 12 sierpnia 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. Ś. wszczął egzekucję z nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w S. przy ulicy (...) na wniosek wierzyciela (...) Sp. z o. o. E. K. – żona dłużnika dowiedziała się o wszczęciu dnia 16 sierpnia 2013 r.

(bezsporne, nadto zawiadomienie o wszczęciu egzekucji – k. 441 akt Km (...) – k. 195)

Pismami z dnia 19 sierpnia 2013 r. E. K. wezwała wierzyciela do dobrowolnego wyłączenia nieruchomości spod egzekucji podnosząc, że w przypadku niezastosowania się przez wierzyciela do tego wezwania wystąpi z powództwem przeciwegzekucyjnym na podstawie art. 841 kpc, a Komornika poinformowała, że lokal nie stanowi części przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego I. i E. K.. Również w piśmie do Komornika wskazała, że w przypadku niezwolnienia spod egzekucji lokalu zmuszona będzie wystąpić z powództwem przeciwegzekucyjnym, co wiąże się jednak z koniecznością uiszczenia wysokiej opłaty sądowej.

(bezsporne, nadto: pisma E. K. – k. 204 – 208)

Pismem z dnia 19 sierpnia 2013 r. złożonym u Komornika Sądowego dnia 21 sierpnia 2013 r. E. K. sprzeciwiła się zajęciu i prowadzeniu egzekucji z nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny.

(bezsporne, nadto: pismo z dnia 19 sierpnia 2013 r. – k. 4)

Pismem z dnia 11 września 2013 r. złożonym w Sądzie Rejonowym w Słupsku w odpowiedzi na wezwanie do usunięcia braków formalnych skargi na czynność Komornika E. K. potwierdziła, że złożone 21 sierpnia 2013 r. pismo stanowiło skargę i usunęła jej braki.

(bezsporne)

W piśmie z dnia 27 lutego 2014 r. skierowanym do Sądu Rejonowego w Słupsku E. K. oświadczyła, że dzień wcześniej udała się do kancelarii prawniczej w celu uzyskania porady prawnej i w związku z powzięciem informacji zmienia stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 14 lutego 2014 r. w ten sposób, że wskazuje iż pismo z dnia 21 sierpnia 2013 r. stanowi powództwo przeciwegzekucyjne na podstawie art. 841 kpc.

(bezsporne, nadto: pismo z dnia 27 lutego 2014 r. – k. 8-10)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 841 kpc osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu spod egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych.

Jak wynika z powyższego – samo przekroczenie terminu do wniesienia powództwa jest podstawą do oddalenia powództwa, bez konieczności badania merytorycznych przesłanek pozwu, gdyż wskazany w art. 841 § 3 kpc termin jest terminem prekluzyjnym, po którego upływie możliwość dochodzenia zwolnienia spod egzekucji wygasa i który nie podlega przywróceniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 kwietnia 2013 r. I ACa (...), wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 września 2015 r. I ACa (...)).

W pierwszej kolejności należało więc rozważyć czy powództwo zostało wniesione w terminie. Ze znajdujących się w aktach dowodów przedstawionych przez strony wynika, że powództwo zostało złożone po ustawowym terminie.

Powódka powołuje się na złożenie w terminie miesięcznym pisma z dnia 19 sierpnia 2013 r. argumentując, że stanowiło ono powództwo przeciwegzekucyjne. Argumentacja ta jednak nie może się ostać. Przede wszystkim – z okoliczności złożenia pisma, treści późniejszych pism oraz wyjaśnień samej powódki wynika, że wolą E. K. było złożenie skargi a nie powództwa.

Świadczy o tym fakt, że w tej samej dacie (19 sierpnia 2013 r.) powódka sporządziła dwa pisma, w których wyraźnie zapowiadała wniesienie powództwa ekscydencyjnego na podstawie art. 841 kpc w razie nie zwolnienia lokalu spod egzekucji. Oznacza to, że miała pełną świadomość jakie środki obrony przed egzekucją jej przysługują i świadomie wybrała inny środek. Podkreślić należy przy tym, że powódka nie musiała dokonywać wyboru pomiędzy np. skargą na czynności komornika a powództwem. Nic nie stało na przeszkodzie by skorzystać z obu środków jednocześnie.

Wolę złożenia skargi na czynności komornika powódka potwierdziła w piśmie z dnia 11 września 2013 r. pisząc wprost „w odpowiedzi na wezwanie Sądu do usunięcia braków formalnych skargi tj. pisma z dnia 21 sierpnia 2013 r. na czynności komornika A. Ś. w sprawie KM (...)” oraz „w związku z wniesioną skargą domagam się...”.

Z wyjaśnień powódki składanych w niniejszej sprawie także wynika niezbicie, że nie składała pozwu o zwolnienie spod egzekucji w 2013 r. Złożyła natomiast skargę na czynność komornika, bo uważała, że komornik zrobił to nieprawie (vide: wypowiedź powódki na posiedzeniu dnia 10 września 2015 r. 00:05:06).

Po drugie - pismo z dnia 19 sierpnia 2013 r. zostało złożone dnia 21 sierpnia 2013 r. w kancelarii komorniczej. Brak jest w aktach, a nawet tylko w twierdzeniach strony powodowej informacji kiedy ewentualnie wpłynęło do sądu. Nie ulega natomiast wątpliwości, że datą wniesienia powództwa jest data złożenia pisma w sądzie lub nadania w urzędzie pocztowym. Okoliczności tej powódka nie wykazała, choć z godnie z art. 6 kc ją obciążał ciężar dowodu w tej kwestii.

Pierwszym pismem skierowanym do sądu, w którym powódka domaga się od pozwanego zwolnienia lokalu spod egzekucji po wezwaniu przedprocesowym z dnia 19 sierpnia 2013 r. jest pismo z dnia 27 lutego 2013 r. W piśmie tym powódka wyraźnie wskazuje, że **zmienia** swoje dotychczasowe stanowisko. Nie ulega więc wątpliwości, że do tego momentu wolą jej było złożenie skargi na czynność komornika. Zmiana stanowiska i wyrażenie woli złożenia pozwu nastąpiło więc po upływie terminu wskazanego w art. 841 § 3 kpc.

Dodatkowo należy podkreślić, że pismu, które obecnie powódka nazywa pozwem, nadano już bieg jako skardze i jako skargę je rozpoznano postanowieniem z dnia 25 lipca 2014 r. Nie można więc uznać że to samo pismo obecnie może być rozpoznane zostanie jako pozew. Jedyne pismo, które można potraktować jako powództwo to pismo z dnia 27 lutego 2014 r. a ono z pewnością zostało złożone po upływie miesięcznego terminu.

Konkludując – powódka E. K. dowiedziała się o zajęciu dnia 16 sierpnia 2013 r. Termin do złożenia powództwa o zwolnienie od egzekucji upłynął bezskutecznie z dniem 16 września 2013 r. Powódka złożyła pozew o zwolnienie od egzekucji lokalu położonego w S. przy ulicy (...) po upływie terminu, w piśmie z dnia 27 lutego 2014 r.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 841 § 3 kpc powództwo należało oddalić.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc mając na względzie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzone koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika – 7200 zł oraz koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł.

Na oryginale właściwy podpis.